

altsaa den samme Oprindelse og staa begge til Ansvar for deres Handlinger overfor den samme Institution. Derimod ere en Minister og en Departementschef ikke tilvejebragte paa samme Maade. Den ene er Ministeren, og han staa til Ansvar overfor os. Men Departementschefen er der jo ingen, der kender, og ingen, der spørger om. Han bærer ikke Ansvar overfor nogen og kan ikke i denne Sag sidestilles med Skoledirektøren.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Minister. Han mente, at naar man sammenlignede Skoledirektionen i København med Skoledirektionerne i det øvrige Land, var Forholdet ens. Nej, det er det ikke, det er meget forskelligt. Det viser sig nemlig, at Skoledirektionen i København har langt større Indflydelse paa Skolen, end nogen anden Skoledirektion har ud over det øvrige Land. Her i København er det desværre saaledes, at Kommunalbestyrelsen, Borgerrepræsentationen og Magistraten, ikke har Del i den Indflydelse paa Skolen, man har givet alle andre Kommuner netop paa det allervæsentligste Punkt indenfor Skolen, Valget af Lærere. Thi det kunne vi dog vist alle være enige om, at Læseplan, Materiel, Bygninger og andre Ting vedrørende Skolen ere underordnede i Forhold til det Personale, der virker i Skolen. Det er det væsentligste at have Indflydelse herpaa, men der staa vi fuldstændig blottede for enhver Indflydelse. Det er disse to Statsembedsmænd, der alene, hvis de ville det — da de ere Flertallet — ere i Stand til at afskedige vore Lærere, antage ny Lærere og administrere de omtrent 4 Mill. Kr., som Københavns Kommune nu maa anvende paa sit Skolevæsen. En saadan Indflydelse og Magt har ikke nogen anden Direktion i vort Land. Det er enestaaende, at en saadan Magt er lagt i en Skoledirektions Haand, og det er Staten, der ved sine Repræsentanter kan øve denne store Indflydelse.

Saa kan man naturligvis sige: Ja, men naar Staten øver saa meget større Indflydelse her i København end noget andet Sted, er det vel fordi Staten bringer saa meget større Ofre her end andre Steder. Nej, lige det modsatte er Tilfældet. Den højtærede Minister talte om, at København indtager en Særstilling med Hensyn til sit Skolevæsen. Ja, desværre have vi en saadan Særstilling. Den bestaar blandt andet i, at medens Staten efter Skoleloven af 1899 giver et Tilskud til det kommunale Skolevæsen i København af 170,000

Kr., skulde vi, hvis vi skulde ligestilles med Frederiksberg eller andre Kommuner i Landet, have mindst 400,000 Kr. i aarligt Tilskud af Staten. Staten giver altsaa et meget mindre Tilskud til Københavns Skolevæsen end til noget andet kommunalt Skolevæsen. Ikke desmindre har den meget større Indflydelse her end noget andet Sted. Ministeren vender altsaa denne Sag fuldstændig paa Hovedet og ser fuldstændig forkert paa den. Han er netop kommen til den modsatte Slutning af den, han skulde komme til, idet han burde sige: Da Staten bringer saa ringe Ofre for Københavns kommunale Skolevæsen, maa den heller ikke tiltage sig en saadan Magt og Myndighed, som den har gjort, saa at den bliver eneraadende over Skolevæsenet ved at besætte to Trediedele af Pladserne i Skoledirektionen.

Det, der vist nok har været bestemmende for den ærede Minister i denne Sag, er en Erklæring, som Skoledirektionen har udstedt i Aaret 1901. Det er dog underligt, at man netop vil gaa til den Part, hvis Sag det gælder, det er underligt, at Ministeren netop retter sig efter Skoledirektionens Erklæring, da det er Skoledirektionen, der er under Dom. Den optræder altsaa som Dommer i sin egen Sag, og det plejer man dog ikke at anse for det heldigste. Det er let forstaaeligt, at Skoledirektionen i København, naar den spørges, om den mener, dens Sammensætning skal forandres, siger, at den er glad ved Forholdene, som de ere. Det er saa menneskeligt, at den ikke vil gøre Ende paa sin egen Tilværelse. Den sidder inde med umaadelig stor Magt og Indflydelse, og det er menneskeligt, at den ikke vil give Slip herpaa. Men det er da ogsaa derfor klart, at man ikke kan tillægge en saadan Udtalelse nogen afgørende Betydning i denne Sag. Skoledirektionen bør ikke have Lov til at optræde i sin egen Sag. Nej, det der skal tillægges afgørende Indflydelse er, at Borgerrepræsentationen enstemmigt — samtlige Partier — har udtalt Ønske om at faa en ændret Sammensætning af Skoledirektionen netop i den Retning, som dette Lovforslag antyder.

For øvrigt fik jeg til Slut det Indtryk af Ministeren, at han, ligesom han har udtalt ved andre Lejligheder, er lige glad. Han siger, jeg vil henstille Sagen til Folketinget. Vil Folketinget forandre det bestaaende Forhold, bliver det ændret, ønsker Tinget at gaa den Vej, som Forslaget antyder, har Ministeren intet imod det. Det kan maaske ogsaa være, at Sagen er bedst